

muhos[®]

Muhoksen kunnan
tarkastuslautakunta

**ARVIOINTI-
KERTOMUS
2024**

Sisältö

1 LAUTAKUNNAN TERVEHDYS	3
2 TARKASTUSLAUTAKUNNAN TOIMINTA	4
3 TEKNISET PALVELUT	6
4 SIVISTYS- JA HYVINVOINTIPALVELUT	8
5 KUNTA JA KUNTAKONSERNI	10
6 KUNTASTRATEGIA	14
LAUTAKUNNAN KUULEMISET	15
ALLEKIRJOITUKSET	15

Ulkoasu ja taitto: Muhoksen kunta / Anna Happo
Valokuvat: Sami Mustonen
Piirroksat: Esa Holopainen

Tarkastuslautakunta 28.4.2025
Muhoksen kunnanvaltuusto 26.5.2025

1 LAUTAKUNNAN TERVEHDYS

Tämä arviointikertomus on valtuustokauden 2021–2025 viimeinen. Lautakunta on arvioinut toiminnan ja talouden osalta sekä vuoden 2024 että koko valtuustokauden toimintaa ja kuntastrategian toteuttamista. Kuntastrategia on valtuuston laatima asiakirja; kuntalain 37§ mukaisesti kunnassa on oltava kuntastrategia, jossa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Kuntastrategia tulee tarkistaa vähintään kerran valtuuston toimikaudessa. (KL 410/2015)

Kuluneella valtuustokaudella kuntien toimintaympäristö on ollut poikkeuksellisen vaihteleva. Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen palveluiden järjestämisvastuu siirtyi kunnilta hyvinvointialueille. Yhteiskunta on toipumassa koronapandemian vaikutuksista.

Vuoden 2024 lopulla kunta sai varauksen merkittävältä globaalilta yritykseltä toiminnalleen Muhoksella. Kuntien perustehtäviin tuli vuoden 2025 alusta muutoksia, kun TE-palvelut siirtyivät kuntien järjestettäväksi.

Muhoksen kunta joutui taloustilanteensa vuoksi laatimaan talouden tasapainottamisohjelman, joka päättyi vuonna 2023, kuitenkin vielä ei voitane sanoa talouden olevan pitkällä tähtäimellä tasapainotilanteessa. Taloustilannetta voidaan pitää kuitenkin kohtuullisena toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen puolesta. Kunta on pystynyt investoimaan ja huolehtimaan käyttötaloudesta.

Arviointitehtävässä lautakunta on käyttänyt kuulemisten lisäksi kuntastrategiaa ohjaavia asiakirjoja kertomuksen laatimisen tukena.

Muhoksella 28.4.2025

Pirkko Mattila, puheenjohtaja
Hannele Repo, varapuheenjohtaja
Risto Nuutinen
Päivi Tajakka
Eero Aitta

2 TARKASTUSLAUTAKUNNAN TOIMINTA

Kuntalain 121 § mukaan valtuuston tulee asettaa tarkastuslautakunta hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämistä varten, ja lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja. Lisäksi kuntalaissa on määrätty tarkastuslautakunnan tehtävistä seuraavasti:

- valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat
- arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla
- arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella, sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää
- huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta
- valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi
- valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi, sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi

Tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman, jonka pohjalta esitetään arviointikertomuksessa arvioinnin tulokset. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa vuosittain tilinpäätöksen yhteydessä. Lautakunnan on mahdollista antaa muitakin, tarpeellisiksi katsomiaan selvityksiä arviointinsa tuloksista. Tällaisia erityisselvityksiä ei ole nyt tehty. Lautakunta voi esittää arviointikertomuksessa valtuustolle toimenpide-esityksiä ja kehittämistehtäviä. Ne löytyvät arviointikertomuksen lopusta.

Lautakunnan pöytäkirjan pitäjänä on toiminut Hannele Repo. Lautakunta osallistui tarkastuslautakunnille tarkoitettuun koulutustilaisuuteen verkkovälitteisesti.

Lautakunta on kerännyt aktiivisesti tietoa toiminnan ja tuloksellisuuden arviointia varten kuulemalla toimialojen johtavia viranhaltijoita ja lautakuntien puheenjohtajistoa, sekä hyödyntäen asianosaisten lautakuntien asiakirjoja sekä Muhoksen kunnan hallintosääntöä ja strategiaa ohjaavia asiakirjoja.

Kunnan tilintarkastusyhteisönä on toiminut KPMG Julkistarkastus Oy. Vastuullisena tilintarkastajana toimii JHT, KHT Matti Keskitalo ja avustavana tilintarkastajana JHT, KHT Antti Räsänen. Tilintarkastuspalvelut on hankittu julkisella kilpailutuksella vuosiksi 2024–2026.

3 TEKNISET PALVELUT

Kulunut vaalikausi on ollut haasteellinen niin kunnan kokonaistalouden kuin myös teknisten palvelujen toteuttamisen kannalta. Korona, korkeat korot, Ukrainan sodasta johtunut energiakriisi ja kunnan talouden alijäämän korjaus ovat vaikuttaneet myös teknisten palvelujen toteuttamiseen tällä ajanjaksolla. Kunnan omistamien kiinteistöjen alaskirjauksesta johtunut taseen alijäämä vaikutti monin tavoin myös kunnan investointeihin ja niiden ajoitukseen. Alijäämän poistaminen vaati usean vuoden mittaisen talouden tasapainottamisen. Kaikesta huolimatta kunnassa on toteutettu kuluneen nelivuotiskauden aikana useita mittavia investointihankkeita, joista on syytä mainita Kirkkosaaren silta, Päivärinteen kaavoitusalueen laajennus, Rovon alikulku valtatie 22:lla ja kirkonkylän teollisuusalueen laajennus.

Vuoden 2024 aikana aloitettiin kunnan omistaman Kirkkosaaren kaavoitusalueen kunnallistekniikan rakentaminen ja sen valmistuttua sinne kaavoitettujen tonttien myynti. Kunta hankki myös Teerikankaalta maa-alueen vihreään siirtymän hankkeen varalta. Loppuvuodesta 2024 julkistettiin mittava hanke datakeskuksesta, joka on tarkoitus sijoittaa Pyhänselän alueelle. Maa-alueen osti datakeskuksen rakentaja. Kunta hankki alueelta joitakin pienehköjä maa-alueita. Alueen kaavoitus on meneillään ja pian nähdään, milloin tämä mittava hanke käynnistyy.

Soten erotuttua omaksi kokonaisuudekseen vuoden 2023 alussa teknisen lautakunnan nimi vaihtui yhdyskuntalautakunnaksi. Toimialan tehtäviin se ei merkittävästi ole vaikuttanut, sillä kunnan omistamien sotekiinteistöjen ylläpito on edelleen kunnan tehtävänä. Vuoden 2025 aikana nämä kiinteistöt on

yhtiöitettävä, minkä jälkeen niitä pyritään edelleen vuokraamaan hyvinvointialue Pohteen käyttöön. Näihin kiinteistöihin liittyvä taseriski on syytä ottaa kunnan päätöksenteossa huomioon.

Vuoden 2024 tulos teknisten palvelujen osalta on positiivinen ja siihen pitää olla tyytyväinen. Kunnan vieraan pääoman suuri määrä on koko ajan huomioitava uusia investointeja toteutettaessa. Investointien tulisi olla luonteeltaan tuottavia ainakin jollain aikamäärällä. Investointien kustannukset ovat vaalikauden aikana toteutuneet ennakoidusti ja siihen on pyrittävä myös jatkossa. Lähiajan mittavampi investointihanke on kunnan liikuntasalin rakentaminen. Hanke on kiireellinen, koska sen yhteyteen tulee väestösuoja.

Koko kuluneen vaalikauden ajan on käyty keskustelua kunnasta toimeksiantajana paikallisille pienyrittäjille. Valtuustokauden alussa selkeästi tulkittavaa hankintaohjetta ei ollut ja se saatiin toteutettua vuoden 2022 aikana. Hankintaohje on selkeyttänyt ostopalvelujen toteuttamista ja tilanne on parantunut aiempaan nähden. Kunta tasapuolisena työllistäjänä on hyvä esimerkki muille alueen toimijoille ja tasapuolisuuden ylläpitoon tulee jatkossakin kiinnittää erityistä huomiota.

Teknisen toimen vuoden 2024 tulos on positiivinen. Hankintaohje on selkeyttänyt ostopalvelujen hankkimista.

TULOSLASKELMA TEKNISET PALVELUT									
	TP2023	TA alkup.	TA- muutos	Muutettu TA	TP2024	Alitus/ ylitys	Tot%	Ero (eur)	Ero (%)
TOIMINTATUOTOT									
Myynti- tuotot	2 338 882	2 410 733	32 550	2 443 283	2 814 336	371 053	115,19	475 454	20,33
Maksu- tuotot	63 742	65 500	0	65 500	166 454	100 954	254,13	102 711	161,14
Tuet ja avustukset	106 163	45 000	87 347	132 347	190 559	58 212	143,98	84 396	79,50
Vuokra- tuotot	7 268 664	8 618 126	26 950	8 645 076	8 466 277	-178 799	97,93	1 197 613	16,48
Muut toimintatuotot	69 318	13 550	0	13 550	20 460	6 910	151,00	-48 857	-70,48
TOIMINTA- TUOTOT YHT.	9 846 768	11 152 909	146 847	11 299 756	11 658 085	358 329	103,17	1 811 317	18,40
Valmistus omaa käyttöön	118 502	0	0	0	134 773	134 773	0,00	16 271	13,73
TOIMINTAKULUT									
Henkilöstö- kulut	-2 910 031	-2 779 317	-200 800	-2 980 117	-2 885 918	94 199	96,84	24 112	-0,83
Palvelujen ostot	-2 383 257	-2 192 759	-1 500	-2 194 259	-2 516 822	-322 563	114,70	-133 565	5,60
Aineet, tarvik- keet ja tavarat	-2 465 180	-2 609 930	-15 500	-2 625 430	-2 403 933	221 497	91,56	61 248	-2,48
Avustukset	-30 006	-30 000	0	-30 000	-28 407	1 593	94,69	1 599	-5,33
Vuokrat	-1 237 825	-1 144 253	-21 500	-1 165 753	-1 278 251	-112 498	109,65	-40 426	3,27
Muut toimintakulut	-48 812	-21 950	-550	-22 500	-42 981	-20 481	191,03	5 831	-11,95
TOIMINTA- KULUT YHT.	-9 075 110	-8 778 209	-239 850	-9 018 059	-9 156 312	-138 253	101,53	-81 201	0,89
TOIMINTA- KATE	890 160	2 374 700	-93 003	2 281 697	2 636 547	354 850	115,55	1 746 386	196,19
Vyörytys- menot	-329 996	-393 832	0	-393 832	-357 832	36 000	90,86	-27 836	8,44
Poistot ja arvon- alenemiset	-3 586 856	-3 489 839	-277 974	-3 767 813	-3 902 624	-134 811	103,58	-315 767	8,80
Poistoeron lis. (-) tai väh.(+)	21 516	0	0	0	19 840	19 840	0,00	-1 677	-7,79
TILI- KAUDEN TULOS	-3 005 175	-1 508 971	-370 977	-1 879 948	-1 604 069	275 879	85,33	1 401 106	-46,62

4 SIVISTYS- JA HYVINVOINTIPALVELUT

Sivistys- ja hyvinvointipalvelut jakaantuvat hallintokuntana toiminnallisesti ja organisatorisesti kahteen osaan: 'opetukseen ja kasvatukseen' sekä 'hyvinvointiin ja vapaa-aikaan'. Niiden yhteisenä toimialajohtajana on 'sivistys- ja hyvinvointijohtaja', joka toimii myös kahden em. nimisen lautakunnan esittelijänä. Koko hallintokunnan tilikauden 2024 toteuma on talousarvion mukainen (100,40 %, 101 306 €).

Toimintatuotot kokonaisuutena toteutuivat talousarvion 2024 mukaisesti (99,65 %, 1 562 763 €). Myyntituotot (134,31 %) sekä tuet ja avustukset (131,42 %) toteutuivat selvästi talousarviota paremmin. Sen sijaan maksutuotot (76,50 %) ja vuokratuotot (73,64 %) jäivät vajaiksi. Edelliseen tilikauteen 2023 verrattuna myyntituotot kasvoivat (12,09 %), mutta maksutuotot (-12,42 %) sekä tuet ja avustukset (-20,00 %) vähenivät.

Toimintakulut kokonaisuutena toteutuivat myös talousarvion mukaisesti (100,64 %, 25 903 614 €). Suurimmista kulueristä toteutuivat henkilöstökulut 100,69 %, vuokrat 101,09 % ja palvelujen ostot 102,82 %.

Edelliseen tilikauteen 2023 verrattuna henkilöstökulut pysyivät kutakuinkin ennallaan, kasvua 0,49 % ja tilikaudella 2024 henkilöstökulut 15 312 706 €. Sen sijaan tilikauteen 2023 verrattuna vuokratulot kasvoivat (27,50 %), mutta kuluina aineet, tarvikkeet ja tavarat vähenivät (-13,85 %) samoin kuin avustuksetkin (-16,49 %).

Opetus ja kasvatust

Opetus- ja kasvatustpalveluiden tilikauden 2024 toteuma on talousarvion mukainen (100,30 %, 68 739 €). Opetuksen ja kasvatustuksen sisäiset tulosalueet ja sitovuustasot ovat opetuksen ja kasvatustuksen hallinto (93,79 %), varhaiskasvatust (100,96 %), Kirkonkylän koulu (100,93 %), muu perustopetus (100,48 %), yläkoulu (98,81 %), erityisopetus/laitostokoulut (103,40 %), lukiokoulutus (98,77 %) ja Oulujoki-Opisto (98,15 %). Suluissa on esitetty niiden toteuma%:t tilikaudella 2024. Opetus- ja kasvatustslautakunta haki lisämäärärahaa talousarviovuoden aikana 86 024 €, jonka valtuusto myönsi 25.11.2024, §69. Lisämääräraha myönnettiin tulosalueille 'Erityisopetus/laitostokoulut' asiakaspalvelujen ostoihin sekä matkustus- ja kuljetustpalveluihin sekä 'Muu perustopetus' matkustus- ja kuljetustpalveluihin.

Päivähoitomaksujen tuotto jäi noin 90 000 € ennakoitua pienemmäksi. Syynä tähän oli varhaiskasvatustuksen asiakasmaksujen tuloarajojen muuttuminen

indeksitarkistuksen vuoksi 1.8.2024 alkaen.

Oulujoki-Opiston opetus- ja kulttuurimaksut jäivät noin 36 000 € sekä lukukausimaksut noin 10 500 € ennakoitua pienemmiksi. Selityksinä näille voidaan pitää lasten ja nuorten siirtymistä edullisempien harrastusten pariin sekä työikäisille suunnattujen suosittujen kurssien poisjääntiä opettajien puutteen takia.

Henkilöstökulut kasvoivat edellisvuoteen 2023 verrattuna vain 0,01 %. Silti ne ylittivät absoluuttisesti tilikaudelle 2024 budjetoituun nähden noin 170 000 €. Eläkekulut ylittivät budjetoituun nähden lähes 52 000 €. Selittävinä tekijöinä näille voidaan pitää palkkojen 1,5 % yleiskorotusta 1.6.2024, Muhos-lisää, järjestelyeriä sekä sijaisten palkkaamista ennakkoimattoman pitkiin sairauspoissaoloihin. Lisäksi Kuusikon päiväkodin aloittaminen 19.8.2024 lisäsi henkilöstökuluja noin 120 000 €. Varhaiskasvatustuksen opettajien rekrytoinnissa on ollut haasteita.

Palvelujen ostot kasvoivat edellisvuodesta 2023 7,54 % ja ylittivät tilikaudelle 2024 budjetoituun nähden noin 162 000 €. Merkittävimmät ylitykset aiheutuivat palvelusetelikuluissa, jotka olivat noin 137 000 €. Palveluseteli otettiin käyttöön 1.8.2024. Sen myötä saatiin lisätyksi yksityisessä päiväkodissa olleiden lasten lukumäärää noin 20 lapsella.

Opetuksen ja kasvatustuksen kuluerinä avustukset kaikkiaan alittuivat 167 321 € (toteuma 75 %). Lasten kodinhoidon tuen (toteuma 86,86 %), yksityisen hoidon tuen (52,17 %) ja yksityisen hoidon kuntalisän (44,05 %) kulut laskivat selvästi edellisvuoteen 2023 verrattuna, melkein 142 000 €. Palvelusetelin käyttöönotto vaikutti siihen, että niihin vuodelle 2024 budjetoiduista summista jäi käyttämättä em. järjestyksessä noin 61 000 €, noin 33 000 € ja noin 73 000 €.

Hyvinvointi ja vapaa-aika

Hyvinvointi- ja vapaa-aikapalveluiden tilikauden 2024 toteuma on talousarvion mukainen (101,21 %, 32 567 €). Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan sisäiset tulosalueet ja sitovuustasot ovat hyvinvoinnin ja vapaa-ajan hallinto (82,28 %), kirjastopalvelut (95,36 %), kulttuuripalvelut (109,88 %), nuorisopalvelut (98,70 %) ja liikuntapalvelut (104,91 %). Suluissa on esitetty niiden toteuma%:t tilikaudella 2024.

Toimintatuotot kokonaisuutena toteutuivat ennakoitua heikommin (93 %, -24 668 €). Toimintatuottojen sisällä tuet ja avustukset toteutuivat ennakoitua

suurempina (155 %, +37 404 €). Työllistämistuki noin 22 000 € ja hankkeisiin saadut avustukset edesauttoivat tätä saavutusta. Maksutuotot (84 %, -10 103 €) jäivät ennakoitua pienemmiksi johtuen mm. jäähallin ja kulttuuripalvelujen pienemmistä maksutuotoista.

Hyvinvointi- ja vapaa-aikalautakunnan toimintakertomuksesta ilmenee, että kulttuuritoimen tapahtumiin osallistui vuonna 2024 yhteensä noin 12 800 henkilöä yleisönä.

TULOSLASKELMA SIVISTYS- JA HYVINVOINTIPALVELUT									
	TP2023	TA alkup.	TA-muutos	Muutettu TA	TP2024	Alitus/ylitys	Tot%	Ero (eur)	Ero (%)
TOIMINTA-TUOTOT									
Myyntituotot	469 283	391 654	0	391 654	526 032	134 378	134,31	56 748	12,09
Maksutuotot	532 643	609 729	0	609 729	466 469	-143 260	76,50	-66 174	-12,42
Tuet ja avustukset	563 927	311 825	31 444	343 269	451 134	107 865	131,42	-112 793	-20,00
Vuokratuotot	120 510	159 733	0	159 733	117 632	-42 101	73,64	-2 878	-2,39
Muut toimintatuotot	1 145	63 800	0	63 800	1 496	-62 304	2,34	351	30,67
TOIMINTA-TUOTOT YHT.	1 687 507	1 536 741	31 444	1 568 185	1 562 763	-5 422	99,65	-124 745	-7,39
TOIMINTA-KULUT									
Henkilöstökulut	-15 238 600	-14 980 156	-228 155	-15 208 311	-15 312 706	-104 395	100,69	-74 106	0,49
Palvelujen ostot	-4 176 448	-4 252 394	-119 690	-4 372 084	-4 495 158	-123 074	102,82	-318 710	7,63
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-530 002	-487 764	1 116	-486 648	-456 580	30 068	93,82	73 422	-13,85
Avustukset	-646 912	-701 650	0	-701 650	-540 225	161 425	76,99	106 687	-16,49
Vuokrat	-3 895 545	-4 886 558	-26 950	-4 913 508	-4 966 919	-53 411	101,09	-1 071 374	27,50
Muut toimintakulut	-104 068	-52 721	-3 000	-55 721	-132 027	-76 306	236,94	-27 958	26,87
TOIMINTA-KULUT YHT.	-24 591 574	-25 361 243	-376 679	-25 737 922	-25 903 614	-165 692	100,64	-1 312 040	5,34
TOIMINTA-KATE	-22 904 067	-23 824 502	-345 235	-24 169 737	-24 340 852	-171 115	100,71	-1 436 785	6,27
Vyörytysmenot	-691 599	-1 142 363	0	-1 142 363	-1 037 604	104 759	90,83	-346 005	50,03
Poistot ja arvonalenemiset	-302 881	-190 481	-16 411	-206 892	-241 842	-34 950	116,89	61 038	-20,15
TILI-KAUDEN TULOS	-23 898 546	-25 157 346	-361 646	-25 518 992	-25 620 298	-101 306	100,40	-1 721 751	7,20

5 KUNTA JA KUNTAKONSERNI

Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

Tytäryhteisöt

- Muhoksen Vesihuolto Oy 100 %
- Kiinteistö Oy Piilorivi 50 %

Kuntayhtymät

- Pohjois-Pohjanmaan liitto 2,09 %
- Koulutuskuntayhtymä OSAO 3,65 %

Osakkuusyhteisöt

- Kiinteistö Oy Muhoksen Vanhustentalot 23,07 %
- Humanpolis Oy 33 %
- Hirsijärven Vesi Oy 50 %

Kunta sai vuonna 2023 katettua vuoden 2020 tilinpäätöksessä syntyneet alijäämät. Kunnan vuoden 2024 tilinpäätös on 1,1 milj. euroa. Talousarviota paremmasta toteumasta tulee konsernipalveluiden toimialalta noin 1,0 milj. euroa ja 0,4 milj. euroa teknisten palveluiden toimialalta.

Lainakanta vuoden lopussa 50,7 milj. euroa (5 794 euroa/asukas). Lainakanta pieneni 2,2 milj. euroa edellisestä vuodesta. Lainan vähenemisestä huolimatta korkokulut kasvoivat lähes 24 % edellisestä vuodesta ollen 0,8 milj. euroa. Omavaraisuusaste on 32,2 %, jossa on nousua edelliseen vuoteen. Tämä on kuntataloudelle edelleen merkittävä velkarasite, mikä on tulevalle valtuustolle huomionarvoinen asia.

Suurimmat investoinnit vuonna 2024 olivat Päivärinteen päiväkotit, kirjaston peruskorjaus ja Ranta-holapan alueen saneeraus sekä Lukkarinkankaan kunnallistekniikka.

Henkilöstö

Henkilöstön kokonaismäärä 734 henkilöä, jossa vähennystä 15 henkilöä. Väheneminen johtui toiminnan tehostamisesta ja toimintojen arvioimisesta. Vanhuuseläkkeelle jäi 12 henkilöä, työkyvyttömyyseläkkeelle 6 henkilöä. Lähivuosille on odotettavissa hieman korkeampia eläköitysmääriä. Vuodelta 2024 ei ole laadittu erillistä henkilöstökertomusta.

	2024	2023	2022	2021
Konsernipalvelut	322	329	104	112
Sivistys- ja hyvinvointipalvelut	346	351	338	321
Tekniset palvelut	66	69	75	77
Sote-palvelut	0	0	237	238
Yhteensä	734	749	754	748

Asukasluku

Muhoksen väkiluku oli vuoden 2024 lopussa 8 751 asukasta. Vähennystä on edelliseen vuoteen 76 henkilöä. Vähennystä selittää suuri muuttoliike, alhainen syntyvyys ja syntyvyyttä suurempi kuolleisuus. Väkiluku on ollut laskeva vuodesta 2021 asti, matala syntyvyys on länsimaissa yleistä.

Työttömyys

Työttömyysaste vuoden 2024 lopussa oli 10,80 %, hieman pienempi kuin edellisenä vuonna. Työttömien kokonaismäärä on pysynyt ennallaan, mutta nuorten työttömien määrä on hieman kasvanut. Työmarkkinatuen maksuosuus vuonna 2024 536 811,14 € (vuosi 2023 707 609,04 €). Vuoden 2025 alusta työvoimapalvelut siirtyvät kuntien vastuulle, jossa Muhos kuuluu Oulun työllisyysalueeseen. Kuntien rahoitusvastuu työllisyyden hoidosta laajenee, jolloin työllisyyskehityksellä on vaikutusta kuntatalouteen. Kunnan maksuosuutta on syytä saada edelleen alennettua.

Elinvoima- ja konsernijaosto

Jaosto kokoontui vuoden aikana viisi kertaa. Kokouksissa käsiteltiin mm seuraavia asioita.

- Kunnan edustajien nimeäminen tytäryhteisöihin
- Kunnan sote- ja pelakiinteistöjen yhtiöittäminen
- Asuntotuotannon kehittäminen

Nykytasolla jaoston toiminta on lähinnä keskustelua jaostolle esitetyille asioille. Mikäli jaosto halutaan pitää mukana organisaatiossa joko toimintaa tehostetaan tai lakkautetaan kokonaan.

Elinkeinopalvelut

Elinkeinopalveluissa työskentelee kunnanjohtaja ja elinkeinopäällikkö. Tämä on nykyisellään kapeahko organisaatio kunnan elinvoiman kehittämistyössä.

Lomituspalvelut (Muhos isäntäkuntana) on vakiinnuttanut toimintansa viime vuosien aikana.

Muhoksen Vesihuolto Oy

Uusia kiinteistöjä liitettiin 23 kappaletta, vesi- ja viemäriliittymiä 17 kiinteistöä. Meneillään on etäluettavien vesimittareiden asentaminen asiakkaille. Vuoden lopussa liittymiä on 3 481 vesiliittymää ja 2 170 viemäriliittymää. Vesi on täyttänyt talousvesiasetuksen vaatimukset ja suositukset.

Muhoksen kunnan asukasluku on ollut laskeva jo usean vuoden ajan.

	2024	2023	2022	2021	2020
Asukasluku	8 751	8 828	8 883	8 907	8 906
Henkilöstö, lkm kunta	734	749	754	748	739
Palkalliset sairauspoissaolot, pv					
kunta	13 632	13 391	14 906	9 811	9 756
keskimäärin/työntekijä	22,3	21,4	23,1	13,1	12,7
Tulovero%	9,4	9,36	22	21,5	21
<u>Tuloslaskelma, toimintatuotot/-kulut, %</u>					
kunta	48,2	46,8	27,0	19,6	18,62
konserni	49,1	52,9	36,2	38,2	38,2
Vuosikate/poistot, %					
kunta	125,6	170,8	99,6	129,6	60,22
konserni	126,3	160,2	80,3	123	73,4
Vuosikate/asukas, €					
kunta	608	772	444	507	576,96
konserni	693	833	500	709	837
Kertynyt ylijäämä, 1000 €					
kunta	3 101	1 996	-849	-855	-2 054
konserni	3 098	2 005	-712	394	-969
per asukas, €					
kunta	354	226	-96	-96	-231
konserni	354	227	-80	44	-109
<u>Rahoituslaskelma</u>					
kunta, kertymä 5 edelliseltä vuodelta, 1000 €	-334	-9 760	-11 946	-12 506	-11 918
konserni, kertymä 5 edelliseltä vuodelta, 1000 €	-11 987	-22 805	-24 126		-3 141
Investointien tulorahoitus, %					
kunta	126	106,3	75,6	70,8	85,09
konserni	125,5	116,6	36,7	52,7	70,4
Laskennallinen lainanhoitokate					
kunta	0,8	1,0	0,4	0,5	0,53
konserni < 0,8	1,0	1,1	0,4	0,6	0,8
Kassan riittävyys, päiviä					
kunta	16,1	19	12,7	11	7
konserni	21	24	20,1	23,1	21,8
<u>Tase</u>					
Omavaraisuusaste, %					
kunta	32,2	30,5	29,0	29,5	28,73
konserni	31,4	29,7	23,6	25,4	25,6
Suhteellinen velkaantuneisuus, %					
kunta	105,9	107,9	80,5	82,6	86,46
konserni	102,1	104,3	86,2	82,2	80,5
Lainakanta 31.12., 1000 €					
kunta	50 701	52 917	53 142	53 467	51 269
konserni	50 829	53 125	77 364	72 622	67 376
Per asukas, €					
kunta	5 794	5 994	5 982	6 003	5 757
konserni	5 808	6 018	8 709	8 153	7 565
Lainasaamiset 31.12., €					
kunta	43 000	47 000	50 000	50 000	50 000
konserni	43 000	47 000	50 648	50 648	50 648

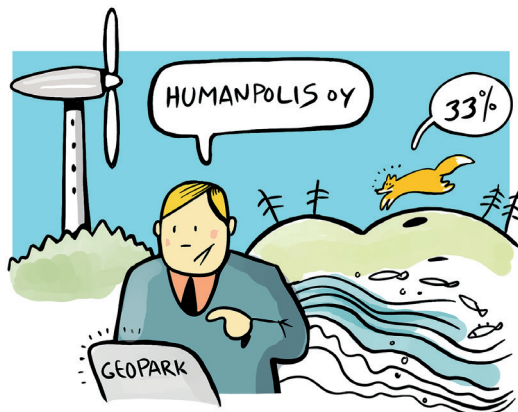
TYTÄRYHTEISÖT

KUNTAYHTYMÄT

OSAKKUUSYHTEISÖT

LOMITUSPALVELUT

MUUT OMISTUS- YHTEISÖT

6 KUNTASTRATEGIA

Kuntalain mukaan kunnan on laadittava kuntastrategia. Muhoksen nykyinen kuntastrategia 2022-25 on laadittu vuonna 2021. Toimintakertomuksessa on kerrottu strategiaa ohjaavat asiakirjat ja sen mukaiset toimenpiteet strategian osa-alueittain.

Kuntastrategian mukaan Muhos on vuonna 2025:

- Elinvoimainen ja erottuva
- Yhteisöllinen ja osallistava
- Arvostava ja mahdollistava

Strategian tavoitteet on avattu toimintakertomuksessa liikennevaloilla ja vuosikellolla kuvaten. Kuvaus on selkeä runko strategiatyön toteutukselle. Työn vastuutahot ja mittarit on kuvattu selkeästi. Strategiatyön jalkauttaminen lautakuntiin ja jaostoihin on kuvattu osittain. Toimintaympäristö on muuttunut strategiakauden aikana sikäli, että osa toimintojen järjestämisvastuusta on siirtynyt hyvinvointialueille ja Pohjois-Suomen maatalouden lomituspalvelut ovat siirtyneet Muhoksen kunnan hallinnoitavaksi.

Elinvoimainen ja erottuva

Muhoksen kunta on toteuttanut elinvoimaohjelman ja voidaan sanoa, että yritysten kiinnostus kuntaa kohtaan on ollut suurta. Moni hanke on vielä vaiheessa, mutta työn suunta on ollut ehdottomasti strategian myötäinen ja positiivinen.

Asukasluku jatkaa laskua, vaikka strategiassa tavoitellaan kasvua. Tonttien tarjonta on tasapainossa, vuokra-asunnoista kunnassa on pulaa. Väestön ikääntyminen on tosiasia, joka myötäilee seutukunnan ja Muhoksen kanssa samantyyppisten kuntien tilannetta. Maassamuutto ja maahanmuutto ei ole tuonut väestönkasvua Muhokselle.

Edelleen Muhoksen kunta on ollut mediassa esillä positiivisten uutisten kautta ja kunnan sosiaalisen median tileillä on seuraajia 2 763 (Facebook) ja 1 833 (Instagram).

Yhteisöllinen ja osallistava

Muhoksen kunnan osallisuusohjelma on laadittu vuonna 2023.

Vapaa-ajan (kulttuuri) tapahtumiin on saatu hyviä yleisömääriä. Liikuntakalenterit ovat saaneet kiitosta kuntalaisilta, kalenteri on laadittu erikseen seniorikansalaisille ja nuorille. Tästä kiitos vapaa-aikapalveluille ja liikuntaneuvojalle. Liikunnanohjaaja Sari Pekkala sai Liikkuva aikuinen -palkinnon arvok-

kaasta työstä ja aktiivisesta vaikuttamisesta kuntalaisten hyvinvoinnin edistämiseksi.

Muhoksen kunta otti vuonna 2024 käyttöön osallistavan budjetoinnin. Osallistavan budjetoinnin avulla kuntalaiset otetaan mukaan suunnittelemaan ja päättämään mihin yhteisiä verovaroja käytetään.

Yhteistyötä kolmannen sektorin ja lähikuntien kanssa tarvitaan vapaa-aikatoimen ja liikunnan palveluiden tuottamisessa.

Arvostava ja mahdollistava

Muhoksen kunnan henkilöstön vaihtuvuus on pysynyt ennallaan. Kunnassa on jatkettu digipalveluiden kehittämistä onnistuneesti. On toki tärkeää, että ns. kivijalkapalveluita on edelleen tarjolla, koska kaikki kuntalaiset eivät käytä digipalveluita.

Hyvinvointialueet järjestävät sosiaali- ja terveydenhuollon, sekä pelastustoimen palvelut. Samaan aikaan kuntien kiinteistöt siirtyvät kokonaan tai osittain hyvinvointialueiden vuokratyöskäyttöön. Siirtymävaihe on vielä kesken ja yhteistyössä on kehittämistä. Kunnilla on edelleen merkittävä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tehtävä. Yhdyspintatyöskentelyä pitää edelleen selkeyttää ja edistää.

Talouden tasapainottamisohjelma laadittiin strategiakauden aikana ja todettiin päättyneeksi, kun taseeseen kertyneet alijäämät saatiin katettua. Kunnanvaltuusto on kokoontunut kymmenen kertaa toimintavuonna.

Lautakunnan huomioita kunnanvaltuustolle:

1 Kuntatalouden tasapainon saavuttaminen ja ylläpitäminen lyhyellä ja pitkällä aikavälillä

2 Kunnan valmius- ja varautumissuunnitelma esitetään valtuustolle **vähintään** kerran valtuustokaudessa

3 Elinvoimatyön jatkaminen laajapohjaisella sidosryhmäyhteistyöllä

LAUTAKUNNAN KUULEMISET

Tarkastuslautakunnan kuultavana ovat olleet:

- 18.9.2024 lomituspalvelut, lomituspalvelujohtaja Eija Rautiainen
- 16.10.2024 kunnan tilintarkastusyhteisö KPMG, JHT, KHT Matti Keskitalo
- 20.11.2024 Muhoksen kunnan henkilöstöpäällikkö Jari Partanen
- 4.12.2024 Rokuan Kuntoutus Oy, toimitusjohtaja Jukka Syvävirta
- 15.1.2025 kunnan tilintarkastusyhteisö KPMG, JHT, KHT Matti Keskitalo
- 29.1.2025 tekninen toimi, toimialajohtaja Mikko Kari
- 12.2.2025 sivistys- ja hyvinvointipalvelut, toimialajohtaja Juha Valta, lautakunnan puheenjohtaja Ville Rauhio, Pohjois-Pohjanmaan pelastuslaitos, pelastusjohtaja Petteri Jokelainen
- 26.2.2025 Muhoksen kunnan varautumis- ja valmiussuunnitelma, henkilöstöasiat, henkilöstöpäällikkö Jari Partanen
- 19.3.2025 hyvinvointi- ja vapaa-aikapalvelut, toimialajohtaja Juha Valta, lautakunnan puheenjohtaja Leena Tuomaala
- 2.4.2025 Muhoksen kunnan elinvoima- ja konsernijaosto, kunnanjohtaja Kimmo Hinno, jaoston puheenjohtaja Heidi Pöykiö, kunnanhallituksen puheenjohtaja Aimo Manelius
- 9.4.2025 liikunta- ja hyvinvointipalvelut, liikunta- ja hyvinvointipäällikkö Sari Laakkonen

ALLEKIRJOITUKSET

Muhoksella 28.4.2025

Pirkko Mattila
puheenjohtaja

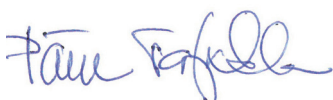
Hannele Repo
varapuheenjohtaja

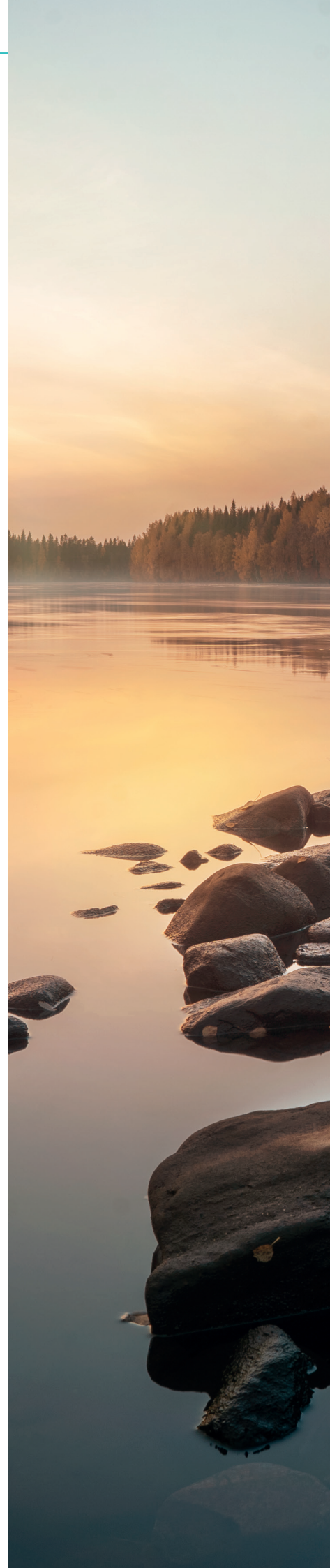
Eero Aitta
jäsen

Risto Nuutinen
jäsen

Päivi Tajakka
jäsen

muhos[®]

Kasvua ja hyvinvointia kaupungin kupeessa – luonnollisesti Muhoksella

www.muhos.fi